

Господарське право в умовах цифровізації економіки

У навчальному посібнику на підставі аналізу нормативно-правових актів **станом на 1 травня 2020 р.**, теоретичних праць, матеріалів практики висвітлюються основні теми та інститути загальної частини господарського права з урахуванням використання електронних ресурсів (поняття та сучасний стан господарських відносин і господарського права; вплив цифровізації на сферу господарювання та її правове регулювання; принципи поєднання державного регулювання та саморегулювання у сфері економіки; поняття, особливості та система господарського законодавства; основні засади господарської діяльності та її регулювання; основи правового статусу суб'єктів господарських правовідносин, порядок їх створення та припинення, в тому числі в результаті визнання боржника банкрутом, майнова основа господарювання з урахуванням електронних ресурсів, господарські договори, включаючи електронну їх форму; господарсько-правова відповідальність, антимонопольно-конкурентне регулювання, а також основні засади специфіки правового регулювання окремих видів господарських відносин на прикладі цифровізованих ринків: телекомунікаційних послуг, електронної комерції, електронних довірчих послуг).

Для студентів та аспірантів юридичних й економічних спеціальностей, а також усіх, хто застосовує у своїй діяльності норми господарського законодавства та/або цікавиться питаннями господарського права.

Зміст

Вступ.....	10
Тема 1. Поняття господарського права	12
1. Сфера господарювання в ракурсі сучасних тенденцій суспільного розвитку	12
2. Поняття, особливості та види відносин, що виникають у сфері господарювання. Вплив цифровізації на господарські відносини.	14
3. Методи правового регулювання господарських відносин.....	15
4. Поняття господарського права (як галузі права, як галузі правової науки, як навчальної дисципліни) та його система	16
5. Відмежування господарських відносин від інших видів правовідносин, господарського права – від інших галузей права	19
Контрольні запитання/завдання:.....	20
Тема 2. Господарська діяльність.....	21
1. Поняття та характерні риси (ознаки) господарської діяльності	21
2. Види господарської діяльності.....	22
3. Підприємництво як основний спосіб здійснення господарської діяльності в умовах ринкової економіки.....	23
4. Поняття та характерні ознаки некомерційного господарювання.....	24
Контрольні запитання/завдання:.....	26
Тема 3. Основні засади регулювання господарської діяльності	27
1. Об’єктивні підстави регулювання відносин у сфері господарювання. Співвідношення державного регулювання із саморегулюванням	27
2. Поняття, підстави, напрями та функції державного регулювання господарської діяльності	29
3. Форми державного регулювання	29
4. Методи державного регулювання.....	31
5. Державне замовлення як засіб державного регулювання.....	33
6. Основні засади здійснення державного нагляду/контролю за діяльністю суб’єктів господарювання	33

7. Правові засоби протидії зловживанням у сфері господарювання та роль в цьому публічних реєстрів.....	35
Контрольні запитання/завдання:.....	36
Тема 4. Господарське законодавство як джерело господарського права.....	38
1. Поняття та ознаки господарського законодавства	38
2. Система (структура) господарського законодавства	39
3. Господарсько-правові норми: поняття, ознаки та види	41
4. Вдосконалення господарського законодавства та роль в цьому судової практики.....	43
Контрольні запитання/завдання:.....	46
Тема 5. Загальні положення про суб'єктів господарського права	48
1. Поняття та ознаки суб'єктів господарського права	48
2. Класифікація суб'єктів господарського права.....	49
3. Індивідуальні підприємці як суб'єкти господарського права	52
4. Господарські організації як суб'єкти господарського права	54
5. Особливості правосуб'єктності структурних підрозділів господарських організацій	55
6. Негосподарські організації як учасники господарських правовідносин.....	56
7. Суб'єкти електронного бізнесу: поняття, види та особливості правового статусу	57
Контрольні запитання/завдання:.....	59
Тема 6. Створення суб'єктів господарювання.....	61
1. Поняття та способи створення суб'єктів господарювання/ започаткування суб'єкта індивідуального підприємництва	61
2. Порядок і основні етапи створення суб'єктів господарювання/започаткування індивідуального підприємництва	62
3. Поняття, мета, принципи та порядок здійснення державної реєстрації суб'єктів господарювання.....	63
4. Ліцензування господарської діяльності.....	68
5. Технічне регулювання, стандартизація, сертифікація, підтвердження відповідності у сфері господарської діяльності	70

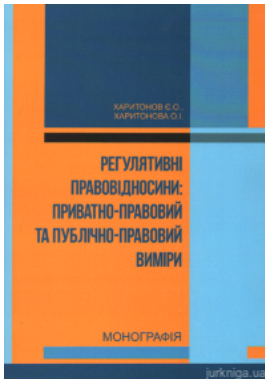
Контрольні запитання/завдання:.....	75
Тема 7. Припинення діяльності суб'єктів господарювання	76
1. Поняття, форми та види припинення діяльності суб'єктів господарювання	76
2. Тимчасове припинення господарської діяльності.....	79
3. Припинення господарської організації шляхом реорганізації.....	79
4. Припинення господарської організації шляхом ліквідації.....	81
5. Порядок припинення індивідуального підприємництва.....	84
Контрольні запитання/завдання:.....	85
Тема 8. Правове становище підприємств	86
1. Поняття та ознаки підприємства	86
2. Види та організаційно-правові форми підприємств.....	88
3. Правове становище підприємств державної власності	90
4. Правове становище комунальних підприємств	96
5. Правове становище та види підприємств колективної власності.....	98
6. Приватні підприємства. Фермерське господарство	107
7. Особливості правового становища інших видів підприємств (за участю іноземного інвестора, асоційованих підприємств)	111
8. Вимоги до підприємств, зумовлені цифровізацією відносин у сфері економіки.....	114
Контрольні запитання/завдання:.....	115
Тема 9. Правове становище господарських товариств	116
1. Поняття та ознаки господарських товариств	116
2. Види господарських товариств	117
3. Особливості правового становища окремих видів господарських товариств.....	119
3.1. Повне товариство	119
3.2. Командитне товариство	120
3.3. Акціонерне товариство	122
3.4. Товариство з обмеженою відповідальністю	132
3.5. Товариство з додатковою відповідальністю.....	138
Контрольні запитання/завдання:.....	139

Тема 10. Правове становище суб'єктів організаційно-господарських повноважень (об'єднань підприємств та органів господарського керівництва).....	140
1. Поняття та види суб'єктів, що забезпечують організацію господарського життя.....	140
2. Господарські об'єднання: поняття та види.....	141
3. Холдингова група як особливий вид господарського об'єднання.....	142
4. Правове становище господарських міністерств та відомств.....	146
5. Особливості правового становища саморегульованих організацій.....	148
Контрольні запитання/завдання.....	152
Тема 11. Правовий режим майна суб'єктів господарських відносин.....	153
1. Поняття та види майна, що використовується у сфері господарювання.....	153
2. Джерела формування та склад майна суб'єкта господарських відносин.....	157
3. Правові титули майна суб'єктів господарських відносин.....	159
3.1. Право власності.....	159
3.2. Право господарського відання.....	160
3.3. Право оперативного управління.....	161
3.4. Право довірчої власності.....	162
3.5. Право користування.....	162
4. Особливості правового режиму державного та комунального майна.....	163
5. Проблеми використання електронних ресурсів.....	175
Контрольні запитання/завдання:.....	177
Тема 12. Господарські договори.....	178
1. Поняття та ознаки господарського договору.....	178
2. Функції господарського договору.....	179
3. Класифікація господарських договорів.....	180
4. Порядок укладення, зміни та розірвання господарських договорів.....	182
5. Зміст господарського договору.....	183

6. Форма господарського договору.....	184
7. Забезпечення виконання договірних зобов'язань	187
Контрольні запитання/завдання:.....	188
Тема 13. Відповідальність у господарських правовідносинах	189
1. Поняття та ознаки господарсько-правової відповідальності	189
2. Види господарсько-правової відповідальності.....	190
3. Функції господарсько-правової відповідальності	191
4. Підстави господарсько-правової відповідальності	191
5. Принципи, межі та строки застосування господарсько-правової відповідальності.....	193
Контрольні запитання/завдання:.....	194
Тема. 14. Господарсько-правові санкції	195
1. Поняття господарсько-правових санкцій та їх класифікація.....	195
2. Відшкодування збитків як санкція за господарські правопорушення: поняття, сфера застосування, механізм реалізації	198
3. Штрафні санкції: поняття, сфера застосування, види, механізм реалізації	200
4. Оперативно-господарські санкції: поняття, сфера застосування, механізм реалізації.....	201
5. Адміністративно-господарські санкції	202
Контрольні запитання/завдання:.....	204
Тема 15. Правове регулювання відновлення платоспроможності суб'єкта господарювання–боржника та визнання його банкрутом	205
1. Ознаки, завдання та принципи інституту банкрутства. Правові механізми попередження банкрутства.....	205
2. Поняття та ознаки неспроможності та банкрутства суб'єктів господарювання	207
3. Матеріально-правові та процесуально-правові умови порушення провадження у справах про банкрутство.....	208
4. Сторони та інші учасники у справі про банкрутство	209
5. Порядок провадження у справі про банкрутство. Роль електронних ресурсів при провадженні справ про банкрутство.....	211
6. Судові процедури, що застосовуються до боржника у справі про банкрутство	216

6.1. Розпорядження майном боржника.....	216
6.2. Санація	218
6.3. Ліквідаційна процедура	221
Контрольні запитання/завдання:.....	227
Тема 16. Правові засади захисту економічної конкуренції	228
1. Поняття, роль та основні принципи економічної конкуренції в умовах цифровізації	228
2. Правові засади державного регулювання економічної конкуренції.....	230
3. Компетенція антимонопольних органів щодо регулювання економічної конкуренції.....	231
4. Види порушень та відповідальність за порушення антимонопольно-конкурентного законодавства	235
5. Порядок розгляду справи про порушення антимонопольно-конкурентного законодавства	243
Контрольні запитання/завдання:.....	244
Тема 17. Правові засади врахування специфіки окремих видів господарських відносин	245
1. Об'єктивні підстави спеціального регулювання певних видів господарських відносин.....	245
2. Класифікація господарських відносин	246
3. Принципи врахування специфіки господарювання (певних видів господарських відносин) в процесі їх правового регулювання	248
4. Особливості регулювання господарських відносин в умовах цифровізації та в окремих сферах цифрової економіки (телекомунікаційних послуг, електронних довірчих послуг, електронної комерції).....	249
Контрольні запитання/завдання:.....	299
Список джерел	300
Перелік скорочень	313

Книги, які можуть вас зацікавити

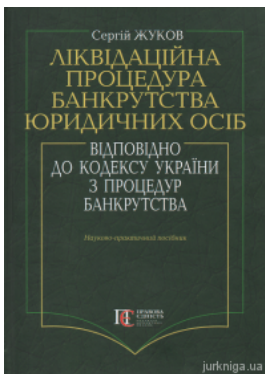
Регулятивні
правовідносини:
приватно-правовий та
публічно-правовий
виміри

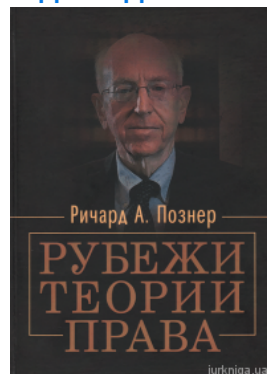
Муніципальна реформа
в Україні та
державих-членах
Європейського Союзу в
умовах європейської
міждержавної
інтеграції:
порівняльно-правове
дослідження

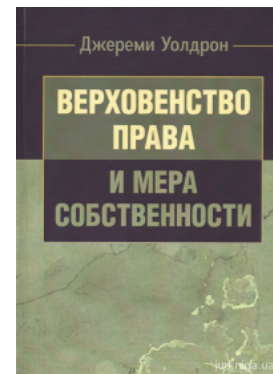
Критичне мислення.
Підручник

Ліквідаційна процедура
банкрутства
юридичних осіб
відповідно до кодексу
України з процедур
банкрутства

Рубежи теорії права

Верховенство права и
мера собственности

Перейти до галузі права
Господарське право та процес

[Перейти на сайт →](#)